

מינהל וכלכלה ב'

שתי יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים:

פרק ראשון: תורת הארגון	50 נקודות
פרק שני: מבוא לכלכלה	50 נקודות
סה"כ	100 נקודות

ג. חומר עזר מותר לשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: 1. ענה על מספר השאלות הנדרש בשאלון. המעריך יקרא ויעריך את

מספר התשובות הנדרש בלבד לפי סדר כתיבתן במחברתך, ולא יתייחס לתשובות נוספות.

2. הקפד לציין במחברת הבחינה את מספר השאלה ואת מספר הסעיף

שעליהם אתה משיב.

בשאלון זה 8 עמודים.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר, אך מכוונות הן לנבחנות והן לנבחנים.

בהצלחה!

השאלות

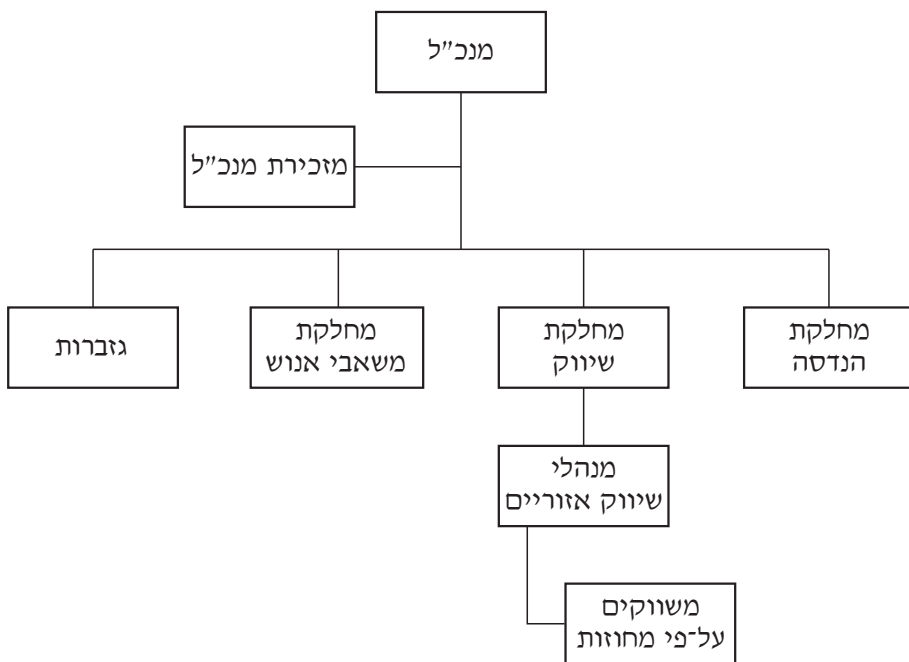
פרק ראשון: תורת הארגון (50 נקודות)

ענה על חמש מבין השאלות 1-8 (לכל שאלה – 10 נקודות).

שאלה 1

המבנה הארגוני מתאר את חלוקת העבודה, את חלוקת התפקידים ואת אפיקי התקשורת בין היחידות השונות של הארגון.

(6 נק') א. ציין את שמו של המבנה הארגוני המתואר באיור שלפניך, והסבר מה מאפיין ארגון בעל מבנה מסוג זה.

איור לשאלה 1

(4 נק') ב. מהו מבנה ארגוני עפ"י מינצברג?

שאלה 2

בשנים האחרונות מתרבים הארגונים שמאמצים את גישת המערכות ופועלים על-פיה.

- (4 נק') א. הסבר מהי **גישת המערכות**.
(6 נק') ב. ציין **שלוש** סביבות חוץ-ארגונית, והסבר את המאפיינים של **שתיים** מהן.

שאלה 3

לכל חברה יש סביבה פנים-ארגונית וסביבה חוץ-ארגונית.

- (6 נק') א. הסביבה הפנים-ארגונית מורכבת בין השאר מסביבת העובדים. הסבר מהי **סביבת העובדים**, וכיצד הסביבה הזאת משפיעה על הארגון.
(4 נק') ב. חלק מהחברות מתאפיינות בסביבה חיצונית מאיימת ובלתי-צפויה. ציין את שם הסביבה הזאת, והסבר מה מאפיין אותה.

שאלה 4

בחברת גלידול הוחלט לפטר עובדים במטרה להתייעל: פוטרו עובדי ייצור רבים, אך לא פוטרו מנהלים. עקב כך הצטמצם טווח השליטה בחברה וההתייעלות לא הושגה.

- (5 נק') א. ציין את **סוג היחידה** שעובדי הייצור משתייכים אליה, וציין מטרה **אחת** של היחידה הזאת.
(5 נק') ב. הסבר את הקשר בין טווח השליטה ובין מספר הדרגים בארגון.

שאלה 5

ניתן לסווג ארגונים על-פי תחומי הפעילות שלהם, למשל ארגונים מסחריים וארגוני ידע.

- (6 נק') א. העתק את הטבלה שלפניך למחברת הבחינה, והשלם בה את המאפיינים של **ארגון מסחרי** על-פי כל אחד מהקריטריונים המפורטים בטבלה.

המאפיין	הקריטריון
	מטרות הארגון
	קובעי המטרות
	מקורות המימון

- (4 נק') א. הסבר מהו **ארגון הזנק** (startup).
ב.

שאלה 6

תושבי שכונת "אבן חן" בעיר מגדלור החליטו לפתוח מרכול שכונתי. במרכול יימכרו פירות, ירקות ומוצרי מזון במחירים מוזלים במטרה לחסוך בהוצאות הכלכליות של התושבים.

(6 נק') א. ציין מאפיין אחד של המיזם המתואר לעיל, והסבר אותו.

(4 נק') ב. ציין שתי מטרות אפשריות של ארגונים.

שאלה 7

חברת "קוסמטיקס" הוקמה בשנת 2008 במטרה לייצר מוצרי איפור לנערות. בתום שלוש שנות פעילות הגיע היקף המכירות של החברה לכ-20 מיליון ש"ח בשנה.

בתום כארבע שנות פעילות החל גרף המכירות של החברה לרדת בשל כניסתה לשוק של חברה נוספת המשווקת מוצרי איפור לנערות.

(5 נק') א. הסבר את המושג מחזור חיי ארגון.

(5 נק') ב. ציין שניים מהשלבים במחזור חיי הארגון המוזכרים בקטע שלעיל. נמק את תשובתך בעזרת ציטוטים מן הקטע.

שאלה 8

נעמי, גננת בגן הילדים "תמר", הגיעה באחד הבקרים לגן וגילתה הרס מוחלט. נעמי מיהרה לדווח על האירוע למחלקת החינוך של העירייה באמצעות הודעת SMS, ואולם ההודעה לא הגיעה ליעדה.

(6 נק') א. הסבר מהו חסם בזרימת תקשורת. ציין איזה חסם מתואר באירוע.

(4 נק') ב. ציין שתי דרכים שבאמצעותן ניתן להתמודד עם חסמים בתקשורת בארגונים.

פרק שני: מבוא לכלכלה (50 נקודות)

ענה על חמש מבין השאלות 9-17 (לכל שאלה – 10 נקודות).

שאלה 9

במשק קיימים גורמי ייצור שונים. כדי להפעילם בצורה יעילה הממשלה צריכה לקבל החלטות לגבי סוג התכנון במשק.

(4 נק') א. הסבר מהו **תכנון המשק**.

(6 נק') ב. ציין **שני** סוגי תכנון במשק, והסבר **אחד** מהם.

שאלה 10

טלפונים חכמים הכוללים מצלמה הם מוצר תחליפי למצלמות דיגיטליות.

(4 נק') א. הסבר את המושג **מוצר תחליפי**.

(6 נק') ב. הסבר כיצד מושפע הביקוש למצלמות דיגיטליות מהגידול במכירות של טלפונים חכמים.

שאלה 11

בישראל קיימות רק שתי חברות המספקות לצרכנים שירותי טלוויזיה, ולכן **לא** מתקיימת בענף זה תחרות משוכללת.

(3 נק') א. הסבר כיצד מכנים את מצב השוק שבו פועלות שתי חברות בלבד.

(7 נק') ב. הסבר מהו החיסרון – מבחינת הצרכן – בכך שאין תחרות משוכללת בענף הטלוויזיה.

שאלה 12

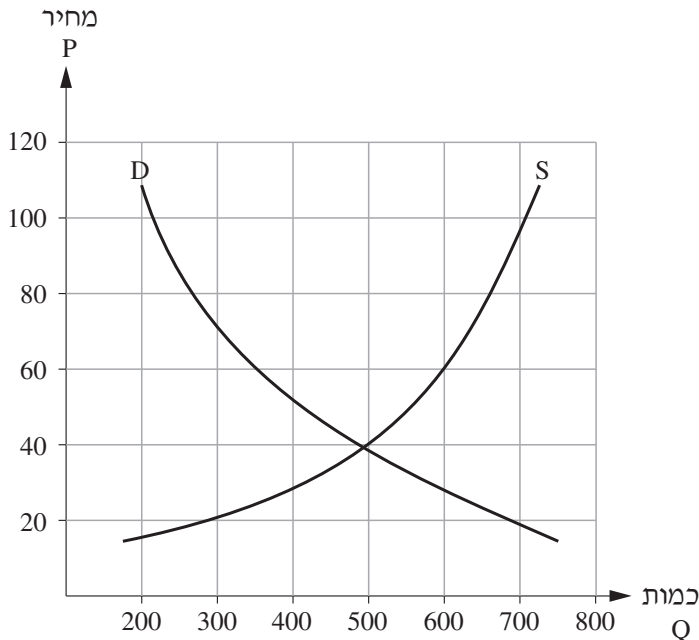
בכתבה בנושא הגלובליזציה כונו אנשי ההייטק שעזבו את ישראל מסיבות כלכליות בשם "מהגרי עבודה". עוד נטען בכתבה שבשל העזיבה עלול להיווצר בישראל מצב של נסיגה כלכלית.

(4 נק') א. הסבר את הקשר בין הגירת עובדים ובין נסיגה כלכלית.

(6 נק') ב. תאר **שתי** השפעות שליליות שיש לגלובליזציה על שוק העבודה ועל הגירת עובדים בעולם.

שאלה 13

לפניך עקומות של ביקוש והיצע בענף "נעלי עקב לנשים".

איור לשאלה 13

- א. (4 נק') ציין את המחיר ואת הכמות של הנעליים בנקודת שיווי המשקל. באיזו נקודה נוצר מצב של עודף ביקוש?
- ב. (6 נק') לאחרונה התפרסם מחקר על הנזק הבריאותי הנגרם לנשים עקב נעילת נעלי עקב. ציין כיצד מחקר כזה יכול להשפיע על הביקוש לנעלי עקב ועל עקומת הביקוש בענף.

שאלה 14

סטודנט טוען כי שטרות כסף המודפסים על-ידי הבנק המרכזי (בנק ישראל) הם גורם ייצור במשק הישראלי.

- א. (6 נק') האם הסטודנט צודק בטענתו? נמק את תשובתך.
- ב. (4 נק') ציין תפקיד נוסף של הבנק המרכזי.

שאלה 15

בחודש יולי 2013 היה אחוז האבטלה בישראל 6.3%.

(4 נק') א. הסבר את הקשר בין אבטלה ובין יציבות חברתית-פוליטית.

(6 נק') ב. בטבלה שלפניך מוצגים היגדים המתארים מצבי אבטלה שונים.
העתק את הטבלה למחברתך, וקבע מהו מצב האבטלה המתואר בכל היגד
על-ידי סימון X במקום המתאים.

ההיגד	אבטלה חיכוכית	אבטלה מבנית	אבטלה מחזורית
1. אבטלה זו נובעת מחוסר ביקוש למוצרים ומצמצום הייצור.			
2. אבטלה זו נובעת מתהליכים טבעיים של שוק העבודה, והיא נגרמת עקב הפרעה בזרימת ההיצע של כוח העבודה הנדרש למילוי תפקידים שונים.			
3. אבטלה זו נובעת משינויים באוכלוסייה ו/או בידע הנדרש ו/או במדיניות הממשלתית.			
4. אחד הגורמים לאבטלה זו הוא מחסור במידע על מקומות עבודה פנויים.			
5. אחד הגורמים לאבטלה זו הוא שיפור טכנולוגי.			
6. אבטלה זו מקיפה את כל העובדים בכל הדרגים ("אפקט הדומינו").			

שאלה 16

בטבלה שלפניך מתואר השינוי (באחוזים) של מדד המחירים לצרכן בשנים 2006–2009.

השנה	2006	2007	2008	2009
השינוי (באחוזים) של מדד המחירים לצרכן	-0.1%	+3.4%	+3.8%	+3.9%

(5 נק') א. הסבר מהו **מדד המחירים לצרכן**.

(5 נק') ב. האם השינוי ברמת המחירים במשך בשנים 2006–2009 מבטא מצב של אינפלציה או של דפלציה? נמק את תשובתך.

שאלה 17

בעיתון "הבוקר" פורסם כי הצמיחה במשק הישראלי בשנת 2012 הייתה 3.4%.

(5 נק') א. הסבר מהי **צמיחה כלכלית**.

(5 נק') ב. הסבר את הקשר בין הון אנושי ובין צמיחה כלכלית.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך.